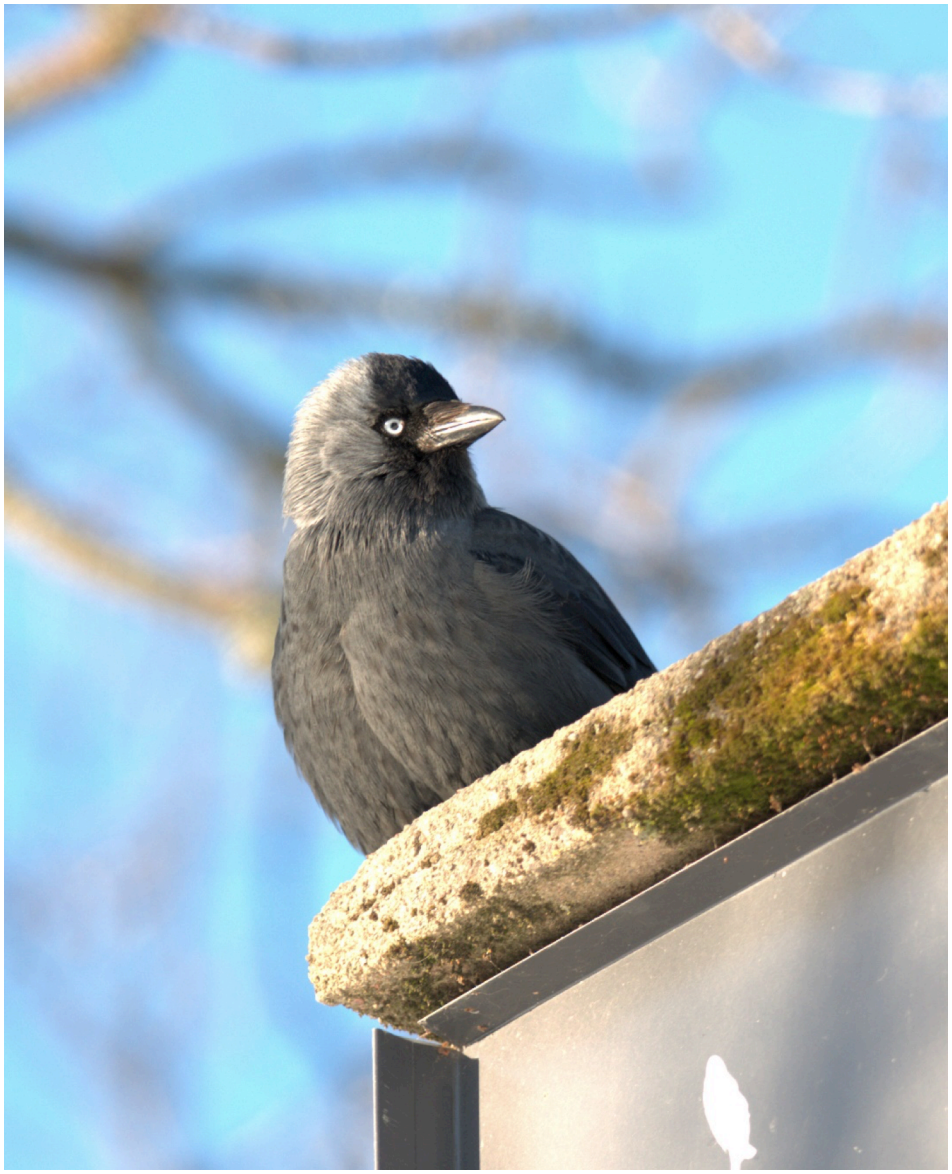

KHRONOKSEN TALO

Linnustoselvitys 2017 Ilkka Kuvaja

Johdanto ja menetelmät:

Tehtävänä oli selvittää Pöytyän Päivölän tilalla eli Khronoksen talon pihapiirissä pesimäaikaan tavattava linnusto. Paikka edustaa tyypillistä lounaissuomalaista viljelysmaisemaa pihapiireineen. Metsien ja peltojen läheisyys näkyy ja kuuluu ympäristön lintulajistossa. Itse piha-alue on pieni, mutta sen useita vuosia jatkunut hoitamattomuus on jo ilmeisesti kasvattanut paikalla tavattavien lintulajien määrää.

Linnusto selvitettiin kartoitusmenetelmällä. Paikalla tehtiin kaksi käyntiä: 21.5.2017 ja 4.6.2017. Molemmilla kerroilla pihaa ympäröivällä aidanvierustalla oltiin ja liikuttiin aamulla neljä tuntia ja kirjattiin ylös jokainen pihalla tavattu laji. Lintujen pesimävarmuutta pyrittiin myös arvioimaan kirjaamalla havaintoja lintujen käyttäytymisestä.

Varsinaisien pihalajien lisäksi merkittiin ylös myös lähiympäristössä havaitut lintulajit, joista kertyi lähinnä kuulohavaintoja. Ne antavat kuitenkin tärkeätä tietoa paikan lähiympäristöstä ja pihalle kuuluvasta äänimaisemasta.

Tarkkailussa käytettiin apuna kiikareita.

Lajikohtainen tarkastelu:

Varsinaiset pihan lintulajit:

Piha-alueella tavattiin kaikkiaan 17 eri lintulajia:

Sepelkyyhky *(Columba palumbus)*

Toisessa laskennassa sepelkyyhkyn nähtiin poistuvan pihan kaakkoisnurkassa olevasta kuusiaidasta. Laji on viime vuosina sopeutunut pesimään pihoilla, joten sen pesimistä paikalla voidaan pitää todennäköisenä.

Västäräkki *(Motacilla alba)*

Ensimmäisessä laskennassa koiraspuolinen västäräkki oleili pihan lounaisnurkassa. Pihapiireissä viihtyvä laji, joka tekee mielellään pesänsä ihmisen rakenteisiin. Mahdollinen pesimälaji.

Rautiainen *(Prunella modularis)*

Rautiainen lauloi toisessa laskennassa pääportin vieressä olevissa puissa. Yleensä metsäisempien paikkojen laji, mutta pesintä silti mahdollinen.

Räkättirastas *(Turdus pilaris)*

Molemmissa laskennoissa havaittiin varoitteleva räkättirastas, toisessa laskennassa pari. Pihoissa ja puistoissa tavattava laji. Pesintää pihan puissa voidaan pitää varmana.

Punakylkirastas *(Turdus iliacus)*

Laulava punakylkirastas oli aktiivisesti äänessä ensimmäisessä laskennassa. Koska laji pesii myös puistoissa, on sen pesintää pidettävä mahdollisena.

Hernekerttu *(Sylvia curruca)*

Toiseen laskentaan oli päärakennuksen eteläpuolelle ilmaantunut hernekerttu. Se oleili lähinnä tyrnipensaassa, joka sopii myös lajin pesäpaikaksi hyvin. Mahdollinen pesimälaji.

Pensaskerttu *(Sylvia communis)*

Esiintymisaika ja –paikka kuten edelliselläkin lajilla. Voi hyvinkin pesiä avoimeen peltoon rajoittuvassa pensasryhmässä. Pesintä mahdollinen.

Pajulintu *(Phylloscopus trochilus)*

Suomen yleisimpiä lintuja. Tavattiin toisessa laskennassa navetan eteläpäädyn koivuissa. Viihtyy lehtevissä ympäristöissä, joten sen pesintä on todennäköinen.

Kirjosieppo *(Ficedula hypoleuca)*

Laulava koiras nähtiin molemmilla kerroilla navetan eteläkulmalla. Toisessa laskennassa lintu oli pariutunut naaraan kanssa. Viihtyy pihoilla ja pöntöissä. Todennäköinen pesijä.

Talitiainen *(Parus major)*

Tämä pihapönttöjen ja –rakennuksien peruslaji havaittiin molemmissa laskennoissa. Kumpaisellakin kerralla nähtiin varoitteleva pari. Lintujen nähtiin käyvän päärakennuksen vintillä, jonne ne lensivät rikkinäisestä ikkunasta. Varma pesimälaji.

Harakka *(Pica pica)*

Kummallakin laskennalla nähtiin harakka pihan lounaisosassa. Rauhallisesta pihasta löytyy tarpeeksi tiheitä puita, joten harakan pesintä pihalla on varsin todennäköinen.

Naakka *(Corvus monedula)*

Tämä Lounais-Suomen viljelyseutujen peruslaji oli tehnyt pesänsä päärakennuksen savupiippuun. Parin nähtiin molemmilla kerroilla käyvän piipussa. Varma pesintä.

Pikkuvarpunen *(Passer montanus)*

Pikkuvarpunen on viime vuosina yleistynyt ja osin jo korvannutkin tavallisen varpusen. Pihalla nähtiin pikkuvarpusparin kuljettavan pesäaineksia ensimmäisessä laskennassa. myös toisessa laskennassa havaittiin pikkuvarpunen. Pesä jossakin navetan suunnalla. Varma pesimälaji.

Peippo *(Fringilla coelebs)*

Suomen yleisin lintu löytyi myös täältä: laulava koiras molemmilla kerroilla. Todennäköinen pesimälintu.

Viherpeippo *(Carduelis chloris)*

Viherpeippopariskunta nähtiin ensimmäisessä laskennassa lähellä tien kuusiaitaa. Pihojen peruslajina pesintä todennäköinen.

Vihervarpunen *(Carduelis spinus)*

Ääntelevä vihervarpunen näkyi pääportin korkeissa puissa kummassakin laskennassa. Lajilla on joustava pesäpaikkavalikoima, joten pesintäkin on mahdollinen.

Keltasirkku *(Emberiza* citrinella*)*

Ensimmäisessä laskennassa tavattiin keltasirkkupari pihan kaakkoiskulmassa. Avoimien metsänreunojen ja pihapiirien laji. Mahdollinen pesijä.

Pihan ulkopuolella tavatut lintulajit:

Pihalle kuului seuraavan viidentoista linnun ääntä:

Teeri *(Tetrao tetrix)*

Fasaani *(Phasianuscilchicus)*

Kurki *(Grus grus)*

Töyhtöhyyppä *(Vanellus vanellus)*

Isokuovi *(Numenius arquata)*

Uuttukyyhky *(Columba oenas)*

Käki *(Cuculus canorus)*

Palokärki *(Dryocopus martius)*

Käpytikka *(Dendrocopos major)*

Kiuru *(Alauda arvensis)*

Metsäkirvinen *(Anthus trivialis)*

Pensastasku *(Saxicola rubetra)*

Lehtokerttu *(Sylvia borin)*

Varis *(Corvus corone cornix)*

Käpylintu *(Loxia sp)*

Tulosten tarkastelua:

Vaikka linnustoon ei kuulunutkaan erityisiä harvinaisuuksia, voidaan lajistoa pitää alueen kokoon nähden varsin monipuolisena ja runsaana. Siis edustava otos pihapiirin lajeja. Linnut ovat varmasti hyötyneet pihan rauhallisuudesta ja jo selvästi nähtävästä villiintymisestä. Rikkinäiset ja asumattomat rakennukset näyttävät myös sopivan hyvin useiden lintujen pesimäpaikoiksi. On varsin mielenkiintoista seurata lajiston muuttumista vuosien saatossa.

Yhteystiedot:

Ilkka Kuvaja, Ilmiintie 37, 27730 Tuiskula

p.050-400 3425, ilkka.kuvaja2@pp.inet.fi

Kannen kuva:

Kari Kekki: naakka